

Varje kilo spelar roll! Det är titeln på Greppas nya broschyr om jordbruket och klimatet. Foto: Anna Hagerberg

Varje kilo spelar roll för klimatet!

Konkurrenskraften i svensk livsmedelsproduktion kan på sikt öka om vi klarar att klimatanpassa jordbruksnäringen. I en ny broschyr på Greppa Näringens hemsida finns tips om hur man kan förbättra gårdens ekonomi och samtidigt minska klimatpåverkan.

Om tio kilo kväve per hektar förloras från en 100-kilos giva innebär det en ekonomisk förlust på cirka 150 kronor per hektar. Samtidigt ökar utsläppen av växthusgaser med ungefär 100 kg koldioxidkvivalenter (CO²ekv) per hektar. På tio hektar motsvarar det 1 500 kronor och ungefär ett ton CO²ekv i utsläpp till atmosfären.

På rätt väg

Mycket av de ansträngningar som gjorts hittills för att minska näringsförlusterna har alltså varit gynnsamma även ur klimatsynpunkt. Med ökande kunskaper om klimatförändringen och dess orsaker blir det allt viktigare att sträva efter långsiktig hållbarhet och resurseffektivitet. Vi behöver bli ännu bättre på att utnyttja stallgödsel och andra organiska restprodukter så optimalt som möjligt i kretsloppet av näring.

Ur klimatsynpunkt kan Sveriges jordbruk vara gynnat sett i ett globalt perspektiv, men även svenska lantbrukare kommer att möta nya utmaningar. Det är en verklig utmaning att lyckas med att försörja samhället med mer mat och bioenergi på en begränsad yta samtidigt som utsläppen från produktionen behöver minska. Det finns en potential till ökad skörd och konkurrenskraft om jordbruket:

- använder kväve och energi effektivare
- anpassar odling och produktion till ett förändrat klimat
- minskar utsläpp av växtnäring och av växthusgaser
- kan möta efterfrågan på klimatmärkta produkter

Tuffa utmaningar för hela samhället

EU har enats om att minska utsläppen av klimatgaser med 20 procent till 2020 och 30 procent om ett nytt globalt avtal tecknas i Köpenhamn hösten 2009. Målet på sikt är att begränsa medeltemperaturhöjningen globalt till två grader. Till år 2050 menar regeringens vetenskapliga råd att utsläppen behöver minska med 70-80 procent globalt för att temperaturökningen ska avta. Redan nu ser forskarna att åtgärder för att effektivisera och minska utsläppen brådskar. Havets kapacitet att ta upp koldioxid har drastiskt avtagit vilket ökar risken för kraftig global uppvärmning. De färskaste modelleringarna av klimatscenarier fram till 2100 visar att vi till och med måste minska nuvarande halt koldioxid i atmosfären. Regeringen har den 17 mars lagt fram två klimatpropositioner som gäller åren fram till 2020. Mer information om det går att hitta på regeringens hemsida <http://www.regeringen.se/sb/d/1583>

Anna Hagerberg

Så räknar vi:

Förenklat beskrivet motsvarar 1 kg kväve som inte tas upp av grödan cirka 10 kg CO²ekv växthusgaser.

Då räknas:

- utsläpp vid tillverkning, vilket varierar mellan olika gödselmedel och framställningstekniker
- utsläpp efter spridning på mark
- indirekt förlust från ammoniak och nitrat efter läckage

Kvävepriset är satt till 15 kr/kg N

Konkreta tips

hittar du i Greppas broschyr "Varje kilo spelar roll!"

på www.greppa.nu - gå till Lagret / Beställ broschyrer. Finns ännu endast för nedladdning

